

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100216321**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Българската академия на науките за 2021 г.

София, 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение.....	4
Правно основание за извършване на одита.....	6
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	6
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	6
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	7
Коригирани неправилни отчитания.....	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол.....	9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	10

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
БАН	Българска академия на науките
МОН	Министерство на образованието и науката
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет

**ДО
НИКОЛА МИНЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
АКАД. ЮЛИАН РЕВАЛСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРСКА
АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Българската академия на науките, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2021 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Българската академия на науките към 31 декември 2021 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. Към 31.12.2021 г. недвижими имоти на НИМХ на обща стойност 8 613 449 лв. не са отписани от баланса на БАН.

Считано от 01.01.2019 г. Националният институт по метеорология и хидрология от основно звено при Българската академия на науките се преобразува в Национален институт по метеорология и хидрология като юридическо лице, чийто ръководител е разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на образованието и науката. Съгласно разпоредбата на § 3 от ПЗР на ЗДБРБ за 2019 г. (обн. ДВ, бр. 103 от

13.12.2018 г.), считано от 1 януари 2019 г. имуществото, архивът, както и всички права и задължения на Националния институт по метеорология и хидрология при Българската академия на науките преминават към Националния институт по метеорология и хидрология към министъра на образованието и науката.

Неправилното отчитане на активите е констатирано и при извършените финансови одити на ГФО на БАН за 2019 г. и 2020 г.¹

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 от Закона за счетоводството за вярното и честно представяне на имущественото състояние във финансовия отчет на БАН.

В резултат на неправилните отчитания в отчетна група „Бюджет“ са завишени шифър 0011 „Сгради“ с 557 974 лв. и шифър 0017 „Земни, гори и трайни насаждения“ със 7 515 475 лв., в отчетна група „Други сметки и дейности“ е завишен шифър 0017 „Земни, гори и трайни насаждения“ с 540 000 лв. от актива на Баланса.

4. В Централна лаборатория по приложна физика, гр. Пловдив (ВРБ към БАН) е извършена преоценка към 31.12.2021 г. на два актива, осчетоводени по сметка 2039 „Други сгради“. Поради неправилно съпоставяне на текущата възстановима стойност на амортизируемите активите с отчетната, вместо с балансовата им стойност, по дебитата на сметка 7801 "Преоценки на нефинансови дълготрайни активи" в отчетна група "Бюджет" е осчетоводена неправилно обезценка за 1 710 649 лв., вместо за 1 320 149 лв., или с 390 500 лв. в повече. В резултат на това балансовата стойност на активите към 31.12.2021 г. е занижена общо 390 500 лв. ²

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. т. 20 и 71 от ДДС № 05 от 2016 г.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0011 „Сгради“ от актива на баланса и е завишен шифър 0781 „Преоценки на нефинансови активи“ от Отчета за приходи и разходи към 31.12.2021 г.

3. В БАН-Администрация, по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ неправилно през предходен отчетен период са осчетоводени извършени разходи за авторски надзор в размер на 47 990 лв. по сключени договори с подизпълнители във връзка с договор с община Варна за упражняване на авторски надзор на обект „Модернизация и реконструкция на рибарско пристанище „Карантината“, собственост на общината. За коригиране на неправилното отчитане през 2021 г. е съставена счетоводна статия за отписване на разходите неправилно в кореспонденция със сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо със сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.³

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 8.9 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

С размера на неправилното отчитане е занижен шифър 0693 „Намаление на нефинансовите активи от други събития“ от Отчета за приходи и разходи към 31.12.2021 г.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-

¹ Одитни доказателства №№ 5, 5.01-5.07 от одитен доклад на Сметната палата №0100214720 за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на БАН за 2020 г., 3, 3.01 и 3.02

² Одитни доказателства №№ 4 и 4.01

³ Одитни доказателства № 5 и 5.01

1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Българската академия на науките в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2022 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-02-163 от 13.12.2021 г. на Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на

обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. В Институт по океанология – гр. Варна, (второстепенен разпоредител с бюджет към БАН), авансови плащания срещу бъдещо изпълнение по три договора за наем на кораби и за анализ на специфични вещества общо в размер на 327 591 лв. са осчетоводени неправилно по дебита на сметки 4010 „Задължения към доставчици от страната“ (91 320 лв.) и 4030 „Задължения към доставчици от чужбина (215 100 лв.), вместо по сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и 4040 „Доставчици по аванси от чужбина“.⁴

Не са спазени указанията за осчетоводяване по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС №14 от 2013 г.

2. В Институт по електрохимия и енергийни системи (ВРБ към БАН), по договор от 2021 г. за доставка на лабораторно оборудване на стойност 32 244 лв. е осчетоводен реализиран ангажимент, без да е начислен като поет ангажимент по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“. В резултат, към 30.09.2021 г. салдото на сметката е занижено с 32 244 лв.⁵

Не са спазени изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството, както и на т.1.1 от ДДС № 04 от 01.04.2010 г. и т. 77 от ДДС № 14 от 30.12.2013 г. на Министерството на финансите.

3. В Институт по роботика (ВРБ към БАН), в отчетна група СЕС, разходи за доставка и монтаж на система за контрол на достъпа в лаборатории на Център за компетентност КВАЗАР (по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“) в размер на 26 369 лв. са осчетоводени неправилно по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и по подпараграф 10-20 „Външни услуги“, вместо по сметка 2049

⁴ Одитни доказателства №№ 1 и 1.01

⁵ Одитни доказателства №№ 2, 2.01 и 2.02

„Други машини, съоръжения и оборудване“ и подпараграф 52-03 „Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения“.⁶

Не са спазени изискванията за отчитане на разходите по сметки и по параграфи в съответствие с техния характер, съгласно СБО и ЕБК за 2021 г., утвърдени от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г. и ДДС № 10 от 30.12.2020 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

Неправилните отчитания са констатирани при текущия контрол и са коригирани преди изготвянето на годишния финансов отчет за 2021 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 13 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ №37

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 085 от 11.05.2022 г. на Сметната палата и е изготвен в три еднообразни екземпляра, по един за Българска академия на науките, Министерство на образованието и науката и за Сметната палата.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА: .....**

(Цветан Цветков)

---

⁶ Одитни доказателства №№ 1 и 1.02

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	РД ТК 2.2.16.1 За процедури по същество (тестове на детайлите) на разходите за външни услуги, отчетени по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги и подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“ в отчетна група „Бюджет“ в Българска академия на науките към 30.09.2021 г.	11
1.01	Договор 10Д/28.04.2021 г., Фактура от 14.05.2021 г., платежно нареждане за валутен превод от 19.05.2021 г., контролен лист от 19.05.2021 г., МО от 19.05.2021 г.; . Договор 13Д/10.06.2021 г., фактура №181 от 14.06.2021 г., платежно нареждане от 15.06.2021 г., МО от 16.06.2021 г., контролен лист , Договор 12Д/27.05.2021 г., фактура от 07.06.2021 г., платежно нареждане от 07.06.2021 г., контролен лист, МО от 12.04. 2021 г., МО м. декември 2021 г.	86
1.02	Договор ЗОП №7 от 09.07.2021 г., Фактура №1292 от 08.09.2021 г., МО 76 от 15.09.2021 г., платежно нареждане от 14.09.2021 г., Приемо-предавателен протокол от 08.09.2021 г., контролен лист, МО 76 от 15.09.2021 г., МО м. декември 2021 г.	89
2	РД ТК 2.16.6 Работен документ за процедури по същество (тестове на детайлите) по отношение на изготвянето и представянето на информацията за поетите ангажименти и възникналите нови задължения за разходи в Българска академия на науките към 30.09.2021 г. в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС.	12
2.01	Договор № Su-18 от 17.02.2021 г. с изпълнител „Телехим“ ООД и предмет „Доставка на лабораторно оборудване/апаратура и компютърна техника, необходими за създаването/модеризирането на научноизследователската инфраструктура на Лаборатория 3, част от „Център за Компетентност ХИТМОБИЛ – технологии и системи за генериране, съхранение и потребление на чиста енергия“ – по 5 обособени позиции“, Позиция № 3 „Доставка, монтаж, въвеждане в експлоатация, обучение за работа и гаранционна поддръжка на машина за електроовлажняване“, Аналитична оборотна на партида на договор № Su-18 от 17.02.2021 г., Аналитична оборотна на сметка 9200, Фактура № 0000000041 от 21.04.2021 г., контролен лист №180 за извършване на предварителен контрол от финансов контролор, финансово предложение за разход, Бюджетно платежно нареждане от 05.05.2021 г., МО № 0000000041 за осчетоводяване на реализацията от 05.05.2021 г.	39
2.02	МО № 0000000041 от 30.12.2021 г. - начисляване на поет ангажимент по кредита на сметка 9200.	1
3	Констативен протокол от 14.03.2022 г. за резултатите от извършената проверка на недвижими имоти, които не са отписани от баланса на БАН към 31.12.2021 г. и се водят в баланса на НИМХ.	2
3.01	Аналитична оборотна ведомост на сметка 2031 „Административни сгради“ за 2021 г. в Институт за изследване на климата,	1

	атмосферата и водите към БАН.	
3.02	Аналитична оборотна ведомост за сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“; 2039 „Други сгради“ и 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ за 2021 г. в БАН - Администрация.	5
4	Констативен протокол от 14.03.2022 г. за резултатите от извършената проверка на прегледа за обезценка на нефинансови дълготрайни активи в 31.12.2021 г. в Централна лаборатория по приложна физика, гр. Пловдив.	1
4.01	Експертна оценка вх. № 160 от 22.12.2021 г.; Мемориален ордер № 1 от 22.12.2021 г. за осчетоводена обезценка по сметка 2029 „Други сгради“; таблица към Мемориален ордер № 1 от 22.12.2021 г. за обезценка на ДМА; хронологична справка на сметка 7801 "Преоценки на нефинансови дълготрайни активи", за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г.; таблица за обезценка с балансова стойност на ДМА.	17
5	РД ГФО 2.16.1 за процедури по същество (тестове на детайлите) на разходите за външни услуги, отчетени по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“ в отчетна група „Бюджет“ в Българска академия на науките към 31.12.2021 г.	11
5.01	Договор №Д19000934 от 17.05.2019 г. с община Варна, Договор №ДУ-23/27.06.2019 г. с „Проект Трой“ ЕООД, приемо-предавателен протокол, фактура №1000595 от 17.12.2019 г., платежно нареждане от 09.01.2020 г., фактура №10000656 от 09.12.2020 г., платежно нареждане от 21.12.2020 г., МО от 22.12.2020 г., Договор ДУ-24/27.06.2019 г. с „Ателие Атриум“, приемо-предавателен протокол, фактура №0000238 от 14.12.2020 г., платежно нареждане от 21.12.2020 г., МО от 22.12.2020 г., Аналитична справка за сметка 2071 към 31.12.2021 г., .Констативен акт от 12.11.2020 г., МО 13/42 от 31.12.2021 г., Обяснителна записка от гл. счетоводител на БАН	48